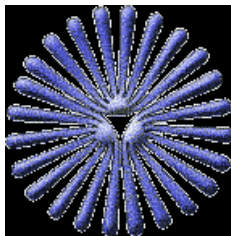

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه علمی زبانشناسی و زبان‌های خارجی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته آموزش زبان فارسی

عنوان پایان نامه:

بررسی تأثیر دانستن قواعد دستوری و مهارت‌های نگارشی بر
انشانویسی دانش‌آموزان دختر مقطع راهنمایی شهرستان کرج

استاد راهنما:

دکتر حسین وثوقی

استاد مشاور:

دکتر بلقیس روشن

نگارش:

نوشین رحیم

شهریور ۱۳۸۹

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

دانشگاه پیام نور
دانشگاه پیام نور استان تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مجمع علوم انسانی

تصویب نامه

پایان نامه

کارشناسی ارشد رشته آموزش زبان فارسی

عنوان:

" بررسی تاثیر دانستن قواعد دستوری و مهارت های نگارشی بر
انشا نویسی دانش آموزان دختر مقطع راهنمایی شهرستان کرج "

تاریخ و روز دفاع : ۱۳۸۹ / ۰۶ / ۲۸ یکشنبه
ساعت: ۱۰:۰۰-۱۲:۰۰

نمره : ۱۹۱۲۵
درجه ارزشیابی: عالی

اعضاء هیأت داوران:

ردیف	سمت	نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
۱	استاد راهنما	دکتر حسین وفقی	استاد	
۲	استاد مشاور	دکتر بلقیس روشن	استاد	
۳	استاد مشاور			
۴	استاد داور	دکتر رضا صحرایی	استاد	
۵	استاد داور			
۶	نماینده تحصیلات تکمیلی			

تهران، خیابان استاد نجات
الهی، نرسیده به خیابان
کریمخان زند، چهارراه
سپیند، پلاک ۲۲۳
تلفن: ۸۸۸۰۱۰۹۰
دورنگار: ۸۸۸۹۰۵۳۶
www.tpnu.ac.ir
ensani@tpnu.ac.ir

با تشکر و سپاس فراوان از خانواده‌ام که همواره پشتیبان و حامی من بودند و

استادان بزرگواری که در نگارش این مجموعه مرا یاری نمودند.

به ویژه استاد ارجمند جناب آقای دکتر حسین وثوقی و

استاد گرامی سرکار خانم دکتر بلقیس روشن

که صبورانه مرا راهنمایی کردند.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر دانستن قواعد دستوری و مهارت‌های نگارشی بر انشانویسی دانش‌آموزان دختر مقطع راهنمایی صورت گرفته است. نمونه آماری شامل ۷۰ دانش‌آموز دختر اول راهنمایی می‌باشد که در دو کلاس ۳۵ نفره در قالب گروه آزمایش قرار گرفته‌اند. نمونه تحقیق با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شده است. ابزار پژوهش عبارتند از:

- فرم تنظیمی جمع‌آوری اطلاعات برای هم‌تا کردن کلاس‌های مورد پژوهش؛
  - پیش‌آزمون و پس‌آزمون که شامل آزمون سؤالات و آزمون انشانویسی است؛
  - فرم ارزشیابی برای نمره‌گذاری تحلیلی انشانویسی.
- برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق شیوه‌های آمار توصیفی (میانگین، فراوانی، درصد و انحراف معیار) و شیوه‌های آمار استنباطی، آزمون t برای گروه‌های همبسته با استفاده از نرم‌افزار آماری **SPSS** استفاده گردیده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که:
- با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت بین نمرات آزمون سؤالات پیش‌آزمون و پس‌آزمون همبستگی وجود دارد.
  - با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت بین مقدار t محاسبه شده در آزمون سؤالات پیش‌آزمون و پس‌آزمون تفاوت معنی‌داری وجود دارد.
  - با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت بین نمرات آزمون انشای پیش‌آزمون و پس‌آزمون همبستگی وجود دارد.
  - با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت بین مقدار t محاسبه شده در آزمون انشای پیش‌آزمون و پس‌آزمون تفاوت معنی‌داری وجود دارد.
- واژگان کلیدی:** قواعد دستوری، مهارت‌های نگارشی، انشانویسی، مقطع راهنمایی، دانش‌آموزان ایرانی.

فهرست مطالب

۱	فصل اول: طرح کلی تحقیق.....
۲	۱-۱ مقدمه.....
۴	۲-۱ بیان مسئله.....
۶	۳-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۸	۴-۱ اهداف تحقیق.....
۸	۵-۱ پرسش‌های تحقیق.....
۹	۶-۱ فرضیه‌های تحقیق.....
۹	۷-۱ محدودیت‌های تحقیق.....
۹	۸-۱ تعریف واژه‌ها و اصطلاحات تخصصی.....
۱۳	فصل دوم: (الف) مبانی نظری موضوع تحقیق.....
۱۴	۱-۲ مقدمه.....
۱۵	۲-۲ زبان و ویژگی‌های آن.....
۱۶	۱-۲-۲ کارکردهای زبان.....
۱۷	۳-۲ سبک‌های موجود در نگارش فارسی.....
۱۸	۴-۲ گونه‌های مختلف زبان فارسی.....
۱۹	۵-۲ مهارت نوشتن.....
۲۰	۱-۵-۲ مراحل یادگیری نوشتن.....
۲۱	۲-۵-۲ مراحل آموزش نوشتن.....

- ۲۱ ..... ۳-۵-۲ اختلالات نوشتاری
- ۲۲ ..... ۴-۵-۲ مشکلات نوشتن فعال (انشا)
- ۲۴ ..... ۵-۵-۲ نکات اساسی در نوشتن
- ۲۶ ..... ۶-۲ ماهیت ادبیات
- ۲۷ ..... ۱-۶-۲ جایگاه ادبیات در جامعه
- ۲۹ ..... (ب) پیشینه تحقیق
- ۲۹ ..... ۷-۲ دستور زبان و اهمیت آن
- ۳۰ ..... ۱-۷-۲ تاریخ دستور زبان در جهان
- ۳۳ ..... ۲-۷-۲ تاریخ دستور زبان در ایران
- ۳۶ ..... ۸-۲ مهارت‌های نگارشی
- ۴۱ ..... ۹-۲ تعاریف انشا
- ۴۲ ..... ۱-۹-۲ پیشینه انشانویسی در جهان
- ۴۳ ..... ۲-۹-۲ پیشینه انشانویسی در ایران
- ۴۷ ..... (ج) آموزش انشا در مراکز رسمی آموزشی
- ۴۷ ..... ۱۰-۲ روش‌های آموزش انشا
- ۵۱ ..... ۱۱-۲ اهداف آموزش انشا
- ۵۲ ..... ۱۲-۲ مراحل نگارش انشا
- ۵۶ ..... ۱۳-۲ رویکردهای آموزش انشا
- ۵۷ ..... ۱۴-۲ مسائل و مشکلات درس انشا
- ۵۸ ..... ۱۵-۲ انواع انشا

۶۱	..... اهمیت و ارزش انشا
۶۲	..... جایگاه درس انشا در مدارس
۶۳	..... اهمیت دوره راهنمایی تحصیلی
۶۴	..... انشانویسی در دوره راهنمایی
۶۶	..... ویژگی های معلم انشا
۶۷	..... معیارهای ارزشیابی درس انشا
۷۰	..... بررسی اجمالی تحقیقات قبلی
۸۳	..... نتیجه گیری
۸۷	..... فصل سوم: روش اجرای تحقیق
۸۸	..... ۱-۳ روش تحقیق
۹۰	..... ۲-۳ اهداف طرح تحقیق
۹۱	..... ۳-۳ متغیرهای تحقیق
۹۲	..... ۴-۳ عوامل و محیط آزمون
۹۲	..... ۱-۴-۳ عامل پختگی و بلوغ
۹۳	..... ۲-۴-۳ همتایی گروه ها
۹۳	..... ۵-۳ جامعه آماری
۹۳	..... ۶-۳ نمونه و روش نمونه گیری
۹۴	..... ۷-۳ ابزار پژوهش و روش گردآوری اطلاعات
۹۴	..... ۸-۳ روایی آزمون، میزان سختی سؤالات و شیوه نمره گذاری
۹۶	..... ۹-۳ زمان و شیوه اجرای تحقیق

۹۷	۱۰-۳ روش‌های آماری
۹۸	فصل چهارم: یافته‌های تحقیق
۹۹	۱-۴ مقدمه
۹۹	۲-۴ تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۰۰	۱-۲-۴ تحلیل توصیفی داده‌ها
۱۰۹	۲-۲-۴ تحلیل استنباطی داده‌ها
۱۱۴	۳-۴ بررسی میزان سختی آزمون سؤالات
۱۲۰	۴-۴ بحث در مورد نتایج و یافته‌های تحقیق
۱۲۴	فصل پنجم: نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات
۱۲۵	۱-۵ مقدمه
۱۲۵	۲-۵ نتیجه‌گیری نهایی
۱۲۷	۳-۵ کاربردهای آموزشی تحقیق
۱۲۸	۴-۵ پیشنهاداتی برای تحقیقات بعدی
۱۳۰	منابع فارسی
۱۳۳	منابع انگلیسی
۱۳۴	پیوست‌ها و ضمائم
۱۴۶	چکیده انگلیسی

فهرست جداول

- جدول ۴-۱ میانگین و انحراف معیار تحصیلات پدر، کلاس ۱..... ۱۰۰
- جدول ۴-۲ فراوانی و درصد تحصیلات پدر، کلاس ۱..... ۱۰۱
- جدول ۴-۳ میانگین و انحراف معیار تحصیلات مادر، کلاس ۱..... ۱۰۱
- جدول ۴-۴ فراوانی و درصد تحصیلات مادر، کلاس ۱..... ۱۰۱
- جدول ۴-۵ میانگین و انحراف معیار شغل پدر، کلاس ۱..... ۱۰۲
- جدول ۴-۶ فراوانی و درصد شغل پدر، کلاس ۱..... ۱۰۲
- جدول ۴-۷ میانگین و انحراف معیار شغل مادر، کلاس ۱..... ۱۰۲
- جدول ۴-۸ فراوانی و درصد شغل مادر، کلاس ۱..... ۱۰۳
- جدول ۴-۹ میانگین و انحراف معیار سن دانش‌آموزان، کلاس ۱..... ۱۰۳
- جدول ۴-۱۰ فراوانی و درصد سن دانش‌آموزان، کلاس ۱..... ۱۰۳
- جدول ۴-۱۱ میانگین و انحراف معیار معدل سال گذشته، کلاس ۱..... ۱۰۴
- جدول ۴-۱۲ فراوانی و درصد معدل سال گذشته، کلاس ۱..... ۱۰۴
- جدول ۴-۱۳ میانگین و انحراف معیار تحصیلات پدر، کلاس ۲..... ۱۰۴
- جدول ۴-۱۴ فراوانی و درصد تحصیلات پدر، کلاس ۲..... ۱۰۵
- جدول ۴-۱۵ میانگین و انحراف معیار تحصیلات مادر، کلاس ۲..... ۱۰۵
- جدول ۴-۱۶ فراوانی و درصد تحصیلات مادر، کلاس ۲..... ۱۰۵
- جدول ۴-۱۷ میانگین و انحراف معیار شغل پدر، کلاس ۲..... ۱۰۶
- جدول ۴-۱۸ فراوانی و درصد شغل پدر، کلاس ۲..... ۱۰۶
- جدول ۴-۱۹ میانگین و انحراف معیار شغل مادر، کلاس ۲..... ۱۰۶

جدول ۴-۲۰ فراوانی و درصد شغل مادر، کلاس ۲.....	۱۰۷
جدول ۴-۲۱ میانگین و انحراف معیار سن دانش‌آموزان، کلاس ۲.....	۱۰۷
جدول ۴-۲۲ فراوانی و درصد سن دانش‌آموزان، کلاس ۲.....	۱۰۷
جدول ۴-۲۳ میانگین و انحراف معیار معدل سال گذشته، کلاس ۲.....	۱۰۸
جدول ۴-۲۴ فراوانی و درصد معدل سال گذشته، کلاس ۲.....	۱۰۸
جدول ۴-۲۵ میانگین، انحراف استاندارد معیار و انحراف استاندارد میانگین آزمون سؤالات پیش‌آزمون و پس‌آزمون کلاس ۱.....	۱۰۹
جدول ۴-۲۶ میزان همبستگی بین آزمون سؤالات پیش‌آزمون و پس‌آزمون کلاس ۱.....	۱۱۰
جدول ۴-۲۷ مقدار t محاسبه شده برای آزمون سؤالات پیش‌آزمون و پس‌آزمون کلاس ۱	۱۱۰
جدول ۴-۲۸ میانگین، انحراف استاندارد معیار و انحراف استاندارد میانگین آزمون انشای پیش‌آزمون و پس‌آزمون کلاس ۱.....	۱۱۱
جدول ۴-۲۹ میزان همبستگی بین آزمون انشای پیش‌آزمون و پس‌آزمون کلاس ۱.....	۱۱۱
جدول ۴-۳۰ مقدار t محاسبه شده برای آزمون انشای پیش‌آزمون و پس‌آزمون کلاس ۱.....	۱۱۱
جدول ۴-۳۱ میانگین، انحراف استاندارد معیار و انحراف استاندارد میانگین آزمون سؤالات پیش‌آزمون و پس‌آزمون کلاس ۲.....	۱۱۲

- جدول ۴-۳۲ میزان همبستگی بین آزمون سؤالات پیش آزمون و پس آزمون
 کلاس ۲..... ۱۱۲
- جدول ۴-۳۳ مقدار t محاسبه شده برای آزمون سؤالات پیش آزمون و پس آزمون
 کلاس ۲..... ۱۱۳
- جدول ۴-۳۴ میانگین، انحراف استاندارد معیار و انحراف استاندارد میانگین آزمون انشای
 پیش آزمون و پس آزمون کلاس ۲..... ۱۱۳
- جدول ۴-۳۵ میزان همبستگی بین آزمون انشای پیش آزمون و پس آزمون
 کلاس ۲..... ۱۱۴
- جدول ۴-۳۶ مقدار t محاسبه شده برای آزمون انشای پیش آزمون و پس آزمون
 کلاس ۲..... ۱۱۴
- جدول ۴-۳۷ تبیین طیف لیکرت برای پیش آزمون ۱۱۵
- جدول ۴-۳۸ میزان سختی هر سؤال در پیش آزمون..... ۱۱۶
- جدول ۴-۳۹ فراوانی میزان دشواری سؤالات در پیش آزمون ۱۱۷
- جدول ۴-۴۰ تبیین طیف لیکرت برای پس آزمون..... ۱۱۸
- جدول ۴-۴۱ میزان سختی هر سؤال در پس آزمون..... ۱۱۹
- جدول ۴-۴۲ فراوانی میزان دشواری سؤالات در پس آزمون ۱۲۰
- جدول ۴-۴۳ مقایسه میزان همبستگی و مقدار t محاسبه شده در آزمون سؤالات و
 انشانویسی در کلاس های ۱ و ۲..... ۱۲۳

فهرست نمودارها

- نمودار ۴-۱ مربوط به درصد تحصیلات پدر در کلاس ۱ ..... ۱۴۰
- نمودار ۴-۲ مربوط به درصد تحصیلات مادر در کلاس ۱ ..... ۱۴۰
- نمودار ۴-۳ مربوط به درصد شغل پدر در کلاس ۱ ..... ۱۴۱
- نمودار ۴-۴ مربوط به درصد شغل مادر در کلاس ۱ ..... ۱۴۱
- نمودار ۴-۵ مربوط به درصد تاریخ تولد دانش‌آموزان در کلاس ۱ ..... ۱۴۲
- نمودار ۴-۶ مربوط به درصد معدل سال قبل دانش‌آموزان در کلاس ۱ ..... ۱۴۲
- نمودار ۴-۷ مربوط به درصد تحصیلات پدر در کلاس ۲ ..... ۱۴۳
- نمودار ۴-۸ مربوط به درصد تحصیلات مادر در کلاس ۲ ..... ۱۴۳
- نمودار ۴-۹ مربوط به درصد شغل پدر در کلاس ۲ ..... ۱۴۴
- نمودار ۴-۱۰ مربوط به درصد شغل مادر در کلاس ۲ ..... ۱۴۴
- نمودار ۴-۱۱ مربوط به درصد تاریخ تولد دانش‌آموزان در کلاس ۲ ..... ۱۴۵
- نمودار ۴-۱۲ مربوط به درصد معدل سال قبل دانش‌آموزان در کلاس ۲ ..... ۱۴۵

فصل اول طرح کلی تحقیق

انسان موجودی اجتماعی است و نیاز او به جمع یک نیاز فطری است. انسان برای برآوردن این نیاز خود به سوی جمع گرایش دارد و برای این گرایش محتاج وسیله و ابزاری است که بتواند با هم‌نوع خود ارتباط برقرار کند تا بتواند به رفع احتیاجات مادی و روحی خود پردازد. این وسیله همان زبان است که در میان تعاریف متعدد، این تعریف به تازگی از طرف زبان‌شناسان مطرح گردیده است:

«زبان نوعی رفتار انسانی است که دارای طرح است. این طرح‌ها و الگوها بین امواج انرژی که از گوینده صادر می‌شوند از یک طرف و وقایع بیرونی از طرف دیگر رابطه برقرار می‌کند.» (ادریسی، ۱۳۸۲: ۲)

پیچیده‌ترین و مهم‌ترین مهارت در میان مهارت‌های چهارگانه‌ی زبانی مهارت نوشتن می‌باشد. نوشتن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و کسی که بتواند از عهده بیان و نگارش مطلبی به درستی برآید و معانی ذهنی را در قالب واژه‌های مناسب و بی‌عیب قرار دهد و نوشته‌ی او از اشکالات دستوری خالی باشد و منطبق با قوانین فصاحت و بلاغت باشد مهارت نوشتن را آموخته است.

بدیهی است که آموختن این فن برای هر کسی که بخواهد در هر یک از رشته‌های علوم اثری را بوجود آورد و مطلبی را به صورتی روشن و ساده و قابل فهم بیان کند لازم و ضروری است. آموختن مهارت نوشتن با اندکی تمرین و ممارست و توجه به قواعد آن امکان‌پذیر است و چون هر جامعه‌ای نیاز به رشد و شکوفایی دارد و زمینه‌ساز این شکوفایی افراد آن جامعه هستند و آموزش این گروه از افراد از اهمیت خاصی برخوردار

است و جامعه به خاطر داشتن افراد شایسته و متخصص است که می‌تواند به پیشرفت برسد. یکی از ارکان اصلی و مهم هر جامعه‌ای آموزش و پرورش آن جامعه است که وظیفه تعلیم و تربیت افراد آن جامعه را بر عهده دارد.

آموزش و پرورش برای این که بتواند استعدادها و توانایی‌های افراد جامعه را شکوفا سازد در مدارس دروس مختلفی را ارائه می‌دهد که هرکدام از این دروس به نحوی در شکوفا ساختن استعدادی خاص دخالت دارند و یکی از دروسی که در مدارس وجود دارد درس انشا است. درسی که به راستی بیش از درس‌های دیگر به کوشش ذهنی و اندیشیدن نیاز دارد و به سازندگی فکری و آفرینش ذهنی می‌انجامد.

انشا از نظر کاربردی در زندگی دانش‌آموزان نقش بسزایی دارد، زیرا بخش بزرگی از ارتباطات در محیط مدرسه و خارج از آن از طریق نوشتن فراهم می‌شود.

«معلم انشا وظیفه دارد توانایی‌های زیر را در دانش‌آموزان ایجاد و تقویت نماید:

- توانایی به کارگیری اطلاعات، دانش‌ها و تجربیات خود؛
- توانایی سازمان‌دهی و نظم‌بخشی به افکار، مقاصد و نگرش‌های خود؛
- توانایی بهره‌گیری صحیح از عناصر زبانی به منظور بیان نوشتاری افکار، اهداف و احساسات خود؛

- توانایی استفاده از علائم نشانه‌گذاری.

این ملزومات پایه‌های درست‌نویسی را بنا می‌نهد.» (زندگی، ۱۳۸۳: ۱۶۱)

به طور کلی می‌توان گفت نوشتن مستلزم فعالیت ذهنی است که نیاز به تمرین و تکرار دارد. اکثریت افراد در سنین مختلف با سطح تحصیلات متفاوت توانایی لازم برای نوشتن را ندارند. این امر در درس انشا نمود عینی‌تری می‌یابد. زیرا تاکنون الگوی آموزشی

خاصی برای این درس ارائه نشده است تا بر اساس آن آموزش‌های لازم به افراد داده شود. ضرورت طراحی الگوی آموزشی به دلیل فقدان وجود چنین الگویی امری بدیهی می‌باشد، بخصوص در دوره‌های ابتدایی و راهنمایی این امر ضروری‌تر است.

۲-۱ بیان مسئله

در دنیای امروز «نوشتن» نیازی حیاتی است و هرچه به سوی صنعتی شدن پیش برویم، این نیاز بیشتر و محسوس‌تر می‌شود. بهترین راه حفظ فکر، علم، فرهنگ و انتقال آن به دیگران نوشتن است. نوشتن یکی از وسایل ایجاد ارتباط با دیگران است. هرچه این وسیله قوی‌تر، مؤثرتر و دقیق‌تر باشد، ارتباط بهتر و کامل‌تر خواهد بود.

انتقال علوم از نسلی به نسل دیگر با نوشتن و ضبط دانش و اندیشه ممکن و میسر می‌شود و بشر برای تأمین نیازهایش به نوشتن نیازمند است و در بین دروس مختلف درسی که قدرت نوشتن و ابراز احساسات را در فرد ایجاد می‌کند و آن را شکوفا می‌سازد درس انشا است. برای نوشتن درباره هر موضوعی لازم است:

* خوب فکر کنیم؛

* خوب گوش بدهیم؛

* خوب ببینیم؛

* خوب مطالعه کنیم.

هر نوشته بر دو اصل استوار است یکی معانی یا محتوا که نتیجه‌ی صورت‌های ذهنی و ماحصل تفکر و تخیل فرد است و دیگری الفاظ که نشان دهنده‌ی معانی و به منزله‌ی

قالب‌ها و ظروفی برای بیان اندیشه‌ها و عواطف فرد می‌باشد و به کمک آنهاست که صورخیال و اندیشه‌ها شکل می‌گیرند و نوشته می‌شوند.

«مراحل نوشتن که فرد باید قبل از شروع کار از تأمین شدن آنها مطمئن گردد شامل موارد زیر است:

(الف) انتخاب موضوع و شناخت حدود آن و تفکر پیرامون آن؛

(ب) پیگیری هدف اصلی در سراسر متن نوشته شده؛

(ج) تسلط کافی بر موضوع و شناخت و استفاده درست از منابع و مآخذ؛

(د) قدرت پرداخت زیبا و گسترش مطلب.» (ادریسی، ۱۳۸۲: ۵)

برای تحقق بخشیدن به چهار مرحله فوق و موفقیت در آنها فرد ناچار به رعایت نکات جنبی بسیاری است از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

تسلط بر متون نثر، آشنایی با لغات و استفاده بجا از آنها، به کارگیری کلمات ساده و صریح و پرهیز از پیچاندن مطلب، به کارگیری درست قواعد دستوری، املائی و نگارشی. درست نوشتن بر اساس قواعد دستور زبان از برجسته‌ترین صفات یک نویسنده خوب است. کاربرد صحیح افعال، رعایت تقدم و تأخر ارکان جمله، توجه به نثر معمول هر دوره و استفاده‌ی بجا از حروف ربط و اضافه‌ی مناسب و هماهنگی جملات پسین و پیشین با هم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. استفاده درست از علائم نگارشی به نویسنده کمک می‌کند تا خواننده را به فکر و منظور خود نزدیک سازد و در تفهیم و تنظیم موضوع کمک بزرگی می‌نماید. یک نوشته‌ی مناسب بایستی از غلط‌های املائی عاری باشد و اصول ویژه‌ی املائی کلمات فارسی در آن رعایت شده باشد. چنانچه این نکات به درستی و بر اساس اصول صحیح انجام شود آن نوشته یک کار موفق خواهد بود. با توجه به اهمیتی که

درس انشا دارد در این تحقیق سعی شده تأثیر دانستن قواعد دستوری و مهارت‌های نگارشی بر انشانویسی مورد بررسی قرار گیرد و مشکلات و نواقص موجود را شناسایی و راهکارهایی جهت بهتر شدن نحوه‌ی تدریس این درس ارائه شود.

۱-۳ اهمیت و ضرورت تحقیق

اگر هنر را تلاش پیگیر برای ایجاد زیبایی و یا کوشش مداوم در به وجود آوردن دنیای خیالی در برابر عالم حقیقت بپنداریم، انشا و نگارش مظهر عالی این پدیده‌ی ارزنده است که به صورت بیان اندیشه‌ها و عواطف و ترکیب ساختن تخیلات، احساسات و کلمات به وجود می‌آید. گاهی در میان این واژه‌ها خود را در صحنه‌ای نشاط‌انگیز می‌یابیم و در قالب کلمات و تخیلات خود را شکست‌ناپذیر احساس می‌کنیم.

یک نوشته‌ی خوب باید جوابگوی احتیاجات زندگی افراد باشد، افکار عمومی را ارتقاء بخشد، دید اجتماعی مردم را بالا ببرد، نیروی خلاقه و تخیل را در افراد ایجاد و تقویت نماید و ذوق و استعداد نهفته در آنان را بیدار سازد، احساسات را تلطیف دهد، افراد را با حوادث تازه‌ی زمان آشنا سازد، افراد را به سوی مطالعه سوق دهد و آنان را به انس و الفت با کتاب عادت دهد و به اندیشه و پژوهش وادارد.

نوشتن جزء جدا نشدنی در زندگی بشر امروز است از ساده‌ترین شکل آن که مکاتبات دوستانه و اداری و ارتباطات عادی باشد تا پیچیده‌ترین آن که انتقال علوم و فنون است. هرچه بتوانیم از نوشتن دقیق‌تر و مؤثرتر استفاده کنیم انتقال پیام و ارتباط با آن آسان‌تر صورت می‌گیرد.

درس انشا یکی از ضروری‌ترین و کاربردی‌ترین نشانه‌های یادگیری عینی دوران مدرسه می‌باشد. چرا که بسیاری از علوم و یافته‌های علمی به محض این که انسان از آنها دور می‌شود به فراموشی سپرده می‌شود اما اهمیت انشا از زمان آموختن، خواندن و نوشتن برای انسان شروع می‌شود و تا آخر عمر همچنان ادامه دارد.

یکی از دروس مهمی که نظام آموزشی ما باید به آن توجه جدی نماید درس انشا است. ثنویسی به عنوان یک ضرورت فرهنگی و نیاز اجتناب ناپذیر باید به رسمیت شناخته شود و ترویج و تقویت همه جانبه‌ی این درس باید در صدر برنامه‌های نظام آموزشی واقع شود تا این درس در مدارس بتواند به اهدافش برسد و بیشتر از گذشته مورد توجه قرارگیرد.

از آنجا که تاکنون به درس انشا و نگارش در دوره‌ی راهنمایی توجه چندانی نشده است و دانش‌آموزان این درس را به عنوان وقت آزاد تلقی می‌کنند و انشاهای خود را بیشتر با استفاده از گفته‌های دیگران می‌نویسند و از نوشتن ترس دارند و در به کارگیری مهارت‌های نگارشی و قواعد دستوری مناسب در انشانویسی دچار مشکل هستند، در این پژوهش سعی شده تا دانش‌آموزان را به سوی تفکر و خلاقیت هدایت کند و داشتن اطلاعات و توانایی نظم‌دهی به افکار و اندیشه‌های آنها را توصیه نماید و به معلمان نشان دهد که درست و مناسب مهارت‌های نگارشی و قواعد دستوری را در انشا بکارگیرند و به آنها بیاموزند تا از این طریق خود را به اهداف درس انشا نزدیک کنند.